

ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา
กรณีมาทำงานและขอลาออกจากราชการไปก่อน
แล้วจะมีคำสั่งบรรจุให้เป็นข้าราชการย้อนหลัง
ได้หรือไม่

กระทรวงสาธารณสุข
เลขรับ 51268
วันที่ 18 ต.ค. 2543
เวลา 13.01
4682 6504

1762

ที่ นร ๐๖๐๑/๗๑๔

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เลขที่ ๑ ถนนพระอาทิตย์
เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๓

กฤษฎีกา
รับที่ 3-0 ต.ค. 2543
วันที่ 18
เวลา 13

เรื่อง ขอรื้อสถานะของบุคคลระหว่างรอการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือน

เรียน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๖๐๑/ป ๔๐๗๑
ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึก เรื่อง สถานะของบุคคลระหว่างรอการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือน

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอให้กระทรวงสาธารณสุขจัดตั้ง
ผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่มีการมั่วชกกลางขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็น
ในปัญหาข้อกฎหมายว่า ทางราชการจะสามารถออกคำสั่งบรรจุนางสาวสินีนภา เพสย์นิการ ให้มีผล
ย้อนหลังตั้งแต่วันที่เริ่มปฏิบัติราชการจนถึงวันที่แสดงความประสงค์ออกจากราชการได้หรือไม่ หากออก
คำสั่งบรรจุไม่ได้ จะให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวผูกพันกับทางราชการในฐานะใด ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางใน
การพิจารณาประกอบการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนหรือเงินอื่นใดที่บุคคลนั้นพึงได้รับจากทางราชการต่อไป
ความละเอียดทราบอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว เห็นว่า
การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการจะต้องปรากฏว่าบุคคลนั้นมีคุณสมบัติครบถ้วนและมีความสมัครใจที่จะเข้า
รับราชการ ไม่ว่าจะความสมัครใจนั้นจะเกิดขึ้นจากเจตนาของตนเองหรือเกิดขึ้นอันเนื่องจากข้อผูกพันที่มีอยู่
ต่อทางราชการและทางราชการมีความประสงค์จะรับบุคคลดังกล่าวเข้ารับราชการด้วย เมื่อเจตนาทั้งสอง
ฝ่ายตรงกันและทางราชการดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อการบรรจุและแต่งตั้งแล้ว แม้ว่าในภายหลังก่อนที่
จะมีการลงนามในคำสั่งบรรจุและแต่งตั้ง บุคคลนั้นจะไม่มีตัวอยู่ในราชการ ก็หาเป็นอุปสรรคต่อการ
ดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งต่อไปไม่ เพราะการดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งเป็นขั้นตอนที่ทางราชการต้อง
ดำเนินการตามวิธีการของทางราชการ ไม่สามารถนำมาเป็นเหตุตัดสิทธิบุคคลอื่นได้ ทั้งเมื่อมีคำสั่งบรรจุ
แล้วคำสั่งนั้นย่อมสามารถบรรจุบุคคลย้อนหลังจนถึงวันที่เริ่มปฏิบัติราชการได้ การที่ในขณะที่มีคำสั่ง
บรรจุบุคคลนั้นไม่ได้อยู่ในราชการแล้ว ซึ่งอาจเป็นเพราะลาออกหรือตาย ก็หาทำให้เจตนาเข้ารับราชการ
และเจตนาของทางราชการที่รับเข้ารับราชการในวันเริ่มทำงานต้องเสียไปไม่ สำหรับกรณีตามปัญหา เมื่อ
นางสาวสินีนภาฯ บัณฑิตเรียนทุนผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร (ระดับต้น) ซึ่งทางราชการมี

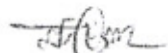
๑๖/๑๐/๒๕๔๓

เงื่อนไขที่จะรับบุคคลดังกล่าวเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเมื่อสำเร็จการศึกษา และเมื่อบุคคลดังกล่าวได้ไปรายงานตัวและปฏิบัติราชการที่โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๒ แล้ว ย่อมแสดงว่ามีความสมัครใจที่จะเข้ารับราชการและทำให้การแสดงเจตนาในการเข้ารับราชการมีความสมบูรณ์ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ส่วนกระบวนการของทางราชการในการดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งอันเป็นเหตุให้การบรรจุและแต่งตั้งล่าช้า ทางราชการจะยกขึ้นกล่าวอ้างอันเป็นเหตุให้บุคคลดังกล่าวเสียสิทธิในการบรรจุและแต่งตั้ง โดยอ้างว่าบุคคลดังกล่าวไม่อยู่รอรับการบรรจุและแต่งตั้งหาได้ไม่ เพราะไม่มีกฎหมายใดกำหนดเป็นเงื่อนไขไว้เช่นนั้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กระทรวงสาธารณสุขจึงต้องออกคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งนางสาวสินีนภาฯเข้ารับราชการย้อนหลังให้มีผลตั้งแต่วันเริ่มปฏิบัติราชการ ส่วนข้อเท็จจริงที่ปรากฏว่า นางสาวสินีนภาฯได้ลาออก ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๒ แล้วนั้น เมื่อทางราชการไม่มีข้อขัดข้องและได้รับการชดใช้ทุนแล้ว จึงชอบที่จะออกคำสั่งให้ลาออกตามความประสงค์ได้

รายละเอียดของความเห็นปรากฏตามบันทึกที่ได้เสนอมาร่วมหนังสือนี้ และในการพิจารณาเรื่องนี้มีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี(สำนักงาน ก.พ.) ผู้แทนกระทรวงการคลัง(กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข(สำนักงานปลัดกระทรวง) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

เรียน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข (๕๐ ๒)
เพื่อโปรดทราบ และเห็นความดี... กอช ๕.
เพื่อ ทราบ ดำเนินการต่อไป

21 ส.ค. ๔3

(นายวิจักร อากปกรिया)
ผู้อำนวยการกองกลาง

สำนักงานเลขาธิการกรม
โทร ๒๒๒๐๒๐๖-๔
โทรสาร ๒๒๖๖๒๐๑
๒๒๖๓๖๑๑-๒
www.krisdika.go.th

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒน์สานต์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

ททพ-๕๐๐

30 ส.ค. 43

(นายเสรี สู้จินดา)
รองปลัดกระทรวง

ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

บันทึก

เรื่อง สถานะของบุคคลระหว่างรอการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือน

กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือที่ กค ๐๕๒๖.๕/๖๕๓ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขขอหารือการคลังกรณีนางสาวสินีนาด เพสย์นิการ นักเรียนทุนผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร (ระดับต้น) ได้ไปรายงานตัวและปฏิบัติราชการที่โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๒ และขอไม่ปฏิบัติราชการต่อตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๒ โดยขอใช้เงินค่าปรับตามสัญญาเป็นจำนวนเงิน ๑๔,๐๓๖.๑๓ บาท* โดยที่โรงพยาบาลใช้เงินบำรุงทอดรองจ่ายเงินเดือนไปก่อน เนื่องจากยังไม่อาจจัดทำคำสั่งบรรจุเข้ารับราชการได้ในขณะนั้น ซึ่งกรณีทำนองเดียวกันนี้ สำนักงาน ก.พ. เคยตอบข้อหารือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขว่า การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการเพื่อขอใช้ทุนตามสัญญาต้องให้ผู้ขอใช้ทุนสมัครใจที่จะเข้ารับราชการและผู้นั้นต้องอยู่รอรับการบรรจุในขณะที่ทางราชการออกคำสั่งบรรจุด้วย จึงจะทำให้บุคคลดังกล่าวมีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือน ถึงแม้ว่าผู้ขอใช้ทุนจะมารายงานตัวเพื่อรับการบรรจุเข้ารับราชการและได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการอยู่ระยะหนึ่งแล้วก็ตาม แต่ถ้าต่อมาในระหว่างที่ยังไม่มีคำสั่งบรรจุผู้นั้นได้เปลี่ยนใจไม่รับราชการและไม่อยู่รอรับการบรรจุ การที่ทางราชการมีคำสั่งบรรจุผู้ขอใช้ทุนเข้ารับราชการในภายหลังโดยไม่มีตัวผู้นั้นอยู่รับการบรรจุแล้ว คำสั่งบรรจุนั้นย่อมไม่มีผลใช้บังคับที่จะทำให้บุคคลดังกล่าวมีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนแต่อย่างใด

กรมบัญชีกลางได้รับมอบหมายจากกระทรวงการคลังให้พิจารณาเรื่องดังกล่าวซึ่งกรมบัญชีกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า การวินิจฉัยเกี่ยวกับฐานะของบุคคลดังกล่าวว่าเป็นข้าราชการหรือไม่ จะมีผลกระทบต่อการเบิกจ่ายเงินสำหรับบุคคลซึ่งมีฐานะเช่นนั้นในหลาย ๆ กรณี ไม่ว่าจะเป็นเงินที่ทอดรองจ่ายแทนเงินเดือน เงินค่าตอบแทนหรือสวัสดิการต่าง ๆ ที่ทอดรองจ่ายไปแล้วในระหว่างรอการบรรจุ รวมตลอดถึงความรับผิดชอบในตำแหน่งหน้าที่ที่ปฏิบัติไปแล้วระหว่างรอการบรรจุ ซึ่งหากบุคคลดังกล่าวมีฐานะเป็นข้าราชการแล้วจะสามารถเบิกจ่ายเงินเดือนได้ในหมวดเงินเดือน และสามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ตามที่ได้รับมอบหมาย เช่น ข้าราชการตำรวจที่รอการบรรจุออกปฏิบัติราชการจับกุมผู้กระทำความผิดได้ในฐานะเจ้าพนักงานตามกฎหมาย แต่หากไม่มีฐานะเป็นข้าราชการดังเช่นผลการวินิจฉัยของสำนักงาน ก.พ. ก็ต้องนำมาวินิจฉัยก่อนว่า บุคคลดังกล่าวมีความเกี่ยวพันในฐานใดกับส่วนราชการ กระทรวงการคลังจึงจะสามารถพิจารณาได้ว่าสมควรจ่ายค่าตอบแทนให้บุคคลนั้นหรือไม่เพียงใด และการกระทำของบุคคลดังกล่าวเป็นไป

* จากคำชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข(สำนักงานปลัดกระทรวง) ได้ความว่า เงินจำนวน ๑๔,๐๓๖.๑๓ บาท เป็นเงินที่ทางโรงพยาบาลจ่ายเป็นเงินเดือนให้แก่นางสาวสินีนาดตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ถึงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๒ โดยใช้เงินบำรุงมาทอดรองจ่ายไปก่อน

โดยมีอำนาจชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ซึ่งกรมบัญชีกลางเห็นว่า เดิมบุคคลผู้นี้อย่อมมีเจตนาสมัครใจที่จะรับราชการโดยมารายงานตัวและปฏิบัติราชการแล้ว แต่เมื่อระยะเวลาผ่านไปอาจมีความจำเป็นหรือเปลี่ยนใจ ไม่อยากอยู่รับราชการต่อไป จึงแสดงความประสงค์ขอลาออกจากราชการโดยไม่รอการบรรจุ ทางราชการก็นำจะออกคำสั่งบรรจุบุคคลดังกล่าวให้เป็นข้าราชการย้อนหลังในช่วงระยะเวลาที่เริ่มปฏิบัติราชการถึงวันที่แสดงความประสงค์ขอลาออกจากราชการได้ เนื่องจากบุคคลดังกล่าวยังมีชีวิตอยู่แม้จะไม่ได้ปฏิบัติราชการแล้วก็ตาม จึงน่าจะครบองค์ประกอบที่จะออกคำสั่งบรรจุบุคคลเป็นข้าราชการ ซึ่งแตกต่างจากกรณีตาย ซึ่งถือว่าไม่มีสถานะบุคคลที่จะรับคำสั่งใด ๆ ได้

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กรมบัญชีกลางจึงขอหารือว่า ทางราชการจะสามารถออกคำสั่งบรรจุบุคคลดังกล่าวย้อนหลังตั้งแต่วันเริ่มปฏิบัติราชการถึงวันที่แสดงความประสงค์ออกจากราชการได้หรือไม่ หากออกคำสั่งบรรจุไม่ได้ จะให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวผูกพันกับทางราชการในฐานะใด ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางพิจารณาประกอบการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนหรือเงินอื่นใดที่บุคคลนั้นพึงได้รับจากทางราชการต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว พร้อมทั้งได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.) ผู้แทนกระทรวงการคลัง(กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข(สำนักงานปลัดกระทรวง) แล้ว เห็นว่า การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการจะต้องปรากฏว่าบุคคลนั้นมีคุณสมบัติครบถ้วนและมีความสมัครใจที่จะเข้ารับราชการ ไม่ว่าความสมัครใจนั้นจะเกิดขึ้นจากเจตนาของตนเองหรือเกิดขึ้นอันเนื่องจากข้อผูกพันที่มีอยู่ต่อทางราชการและทางราชการมีความประสงค์จะรับบุคคลดังกล่าวเข้ารับราชการด้วย เมื่อเจตนาทั้งสองฝ่ายตรงกันและทางราชการดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อการบรรจุและแต่งตั้งแล้ว แม้ว่าในภายหลังก่อนที่จะมีการลงนามในคำสั่งบรรจุและแต่งตั้ง บุคคลนั้นจะไม่มีตัวอยู่ในราชการ ก็หาเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งต่อไปไม่ เพราะการดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งเป็นขั้นตอนที่ทางราชการต้องดำเนินการตามวิธีการของทางราชการ ไม่สามารถนำมาเป็นเหตุตัดสิทธิบุคคลอื่นได้ ทั้งเมื่อมีคำสั่งบรรจุแล้วคำสั่งนั้นย่อมสามารถบรรจุบุคคลย้อนหลังจนถึงวันที่เริ่มปฏิบัติราชการได้ การที่ในขณะที่มีคำสั่งบรรจุบุคคลนั้นไม่ได้อยู่ในราชการแล้ว ซึ่งอาจเป็นเพราะลาออกหรือตายก็หาทำให้เจตนาเข้ารับราชการและเจตนาของทางราชการที่รับเข้ารับราชการในวันเริ่มทำงานต้องเสียไปไม่ สำหรับกรณีตามปัญหา เมื่อนางสาวสินีนารถฯ นักเรียนทุนผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ (ระดับต้น) ซึ่งทางราชการมีเงื่อนไขที่จะรับบุคคลดังกล่าวเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเมื่อสำเร็จการศึกษา และเมื่อบุคคลดังกล่าวได้ไปรายงานตัวและปฏิบัติราชการที่โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๒ แล้ว ย่อมแสดงว่ามีความสมัครใจที่จะเข้ารับราชการและทำให้การแสดงเจตนาในการเข้ารับราชการมีความสมบูรณ์ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ส่วนกระบวนการของทางราชการในการดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งอันเป็นเหตุให้การบรรจุและแต่งตั้งล่าช้า ทางราชการจะยกขึ้นกล่าวอ้างอันเป็นเหตุให้บุคคลดังกล่าวเสียสิทธิในการบรรจุและแต่งตั้ง โดยอ้างว่าบุคคลดังกล่าวไม่อยู่รอรับการบรรจุและแต่งตั้งหาได้ไม่ เพราะไม่มีกฎหมายใดกำหนดเป็นเงื่อนไขไว้เช่นนั้น ด้วยเหตุผล

ดังกล่าวข้างต้น กระทรวงสาธารณสุขจึงต้องออกคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งนางสาวลินินาธาเข้ารับราชการ
ย้อนหลังให้มีผลตั้งแต่วันเริ่มปฏิบัติราชการ ส่วนข้อเท็จจริงที่ปรากฏว่านางสาวลินินาธาได้ลาออกตั้งแต่วันที่
๑ สิงหาคม ๒๕๔๒ แล้วนั้น เมื่อทางราชการไม่มีข้อขัดข้องและได้รับการชดใช้ทุนแล้ว จึงชอบที่จะออก
คำสั่งให้ลาออกตามความประสงค์ได้

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๔๓

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน พ.ศ. ๒๕๖๑
สำหรับหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลางสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ชื่อหน่วยงาน : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข

วัน/เดือน/ปี : ๒๘ มกราคม ๒๕๖๖

หัวข้อ: ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา กรณีมาทำงานและขอลาออกจากราชการไปก่อน แล้วจะมีคำสั่งบรรจุ
ให้เป็นข้าราชการย้อนหลังได้หรือไม่ รวบรวมโดย นายเสมอ กาฬภักดี

รายละเอียดข้อมูล (โดยสรุปหรือเอกสารแนบ)

ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา กรณีมาทำงานและขอลาออกจากราชการไปก่อน แล้วจะมีคำสั่งบรรจุ
ให้เป็นข้าราชการย้อนหลังได้หรือไม่ รวบรวมโดย นายเสมอ กาฬภักดี

Link ภายนอก: ไม่มี

หมายเหตุ:

ผู้รับผิดชอบการให้ข้อมูล

สุชาภา วรินทร์เวช

(นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช)

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

วันที่ ๒๘ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ผู้อนุมัติรับรอง

สุชาภา วรินทร์เวช

(นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช)

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ (หัวหน้า)

วันที่ ๒๘ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ผู้รับผิดชอบการนำข้อมูลขึ้นเผยแพร่

พศวีร์ วัชรบุตร

(นายพศวีร์ วัชรบุตร)

นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

วันที่ ๒๘ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖